

Relacja Stefana Rylskiego w sprawie KAR-65.

Relację dyr. Stefana Rylskiego przekazał mi w maju 2021 r. telefonicznie Kol. Marek Snowarski. Dyr. S. Ryłski mieszkał w bliskim otoczeniu b. współpracowników WZE Elwro i przy okazji koleżeńskiego spotkania opowiedział im o wizycie Jacka Karpińskiego w Elwro ok.1967-68 r.

J. Karpiński zjawił się w Elwro z propozycją uruchomienia produkcji minikomputera KAR-65! Po wysłuchaniu propozycji i omówieniu tematu, dyr. S. Ryłski wyraził zgodę na podjęcie prac stawiając warunek udostępnienia dokumentacji technicznej urządzenia. Ponieważ J. Karpiński nie dysponował dokumentacją, więcej spotkań nie było. Dyrektor Stefan Ryłski odszedł z Elwro w maju 1968 r. (Zmarł we Wrocławiu 14.03.2018 r.)

Komentarz:

Minikomputer KAR-65 opracowywał zespół J. Karpińskiego dla Instytutu Fizyki Doświadczalnej UW (prof. J. Pniewski). Urządzenie było współfinansowane przez Inst. Badań Jądrowych w Świerku. Nigdy nie było przedmiotem opiniowania ówczesnej Komisji Oceny Maszyn Matematycznych, ponieważ od samego początku prac nie zakładano uruchomienia produkcji seryjnej urządzenia. Prace konstrukcyjne nad KAR-65 rozpoczęto już w 1964 r. Trwały b. długo, co budziło nerwowość władz i stałe kontrole ich postępu. W październiku 1968 r. J. Karpiński przedstawił koncepcję KAR-65 na konferencji COPAN w Zakopanem. Opis minikomputera miał ukazać się w miesięczniku Maszyny Matematyczne, ale został zablokowany decyzjami cenzury – dziś dostępny jest jedynie w archiwum IPN. Z bliżej nieznanych powodów rozpoczęła się kampania prasowa w 1969 r., w której utyskiwano na trudności konstruktora w uruchomieniu produkcji polskiego minikomputera. Artykuły m.in. zamieściły takie gazety jak: Życie Warszawy (A. Bober 9-10.02.1969), Kierunki (PAX) – nr 4/1969, Słowo Powszechne.

Należy przyjąć, że w małym gronie (J. Karpiński i ...?) powstał pomysł uruchomienia seryjnej produkcji KAR-65. Nie było to możliwe w warunkach warszawskich, i stąd pewnie próby poszukiwania potencjalnego wykonawcy w innych przedsiębiorstwach krajowych.

Spisał: Jerzy Nowak 31.05.2021 r.